

AAD-001-001681 Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2016

Sociology : Paper - XXI

(Applied Sociology) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001681

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના :** (૧) બધા જ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો.
 (૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નનાં ગુણ દર્શાવે છે.
 (૩) M.C.Q.ના ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખો.

૧ નીચેના M.C.Q.ના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : **૨૦**

(૧) “સામાજિક સર્વેક્ષણ એક સહકારી પ્રયાસ છે.” આ વિધાન કોનું છે ?

- (A) હરિસન (B) પ્રો. ગોપાલ
 (C) મોઝાર (D) ઓપનહેમ

(૨) ભારતમાં સમુદાય વિકાસ યોજના ક્યારથી અમલમાં આવી ?

- (A) ૧૯૪૭ (B) ૧૯૫૦
 (C) ૧૯૫૨ (D) ૧૯૫૫

(૩) લોક કલ્યાણનો હેતુ _____ ની વિશેષતા છે.

- (A) સામાન્ય સમાજશાસ્ત્ર (B) ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર
 (C) સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન (D) વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્ર

(૪) વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્રના લેખક કોણ ?

- (A) ફ્રિમેન હાવર્ડ (B) પી. એચ. ફેર્યાઈલ્ડ
 (C) હેરી જહોનસન (D) કિંગ્સલે ડેવીસ

- (૫) સહભાગીતાનો સિદ્ધાંત કયો ?
- (A) હિતોની જાણકારી (B) હિતોનું એકત્રીકરણ
- (C) હિતોની અભિવ્યક્તિ (D) હિતોનો અમલ અને સંગઠન
- (૬) _____ એ સામાજિક સર્વેક્ષણનું લક્ષણ છે.
- (A) નિશ્ચિત ભૌગોલિક વિસ્તાર (B) બૌદ્ધિકતા
- (C) સિદ્ધાંત (D) સહકાર
- (૭) સહભાગી વિકાસનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
- (A) સેવેલ (B) ફાયર
- (C) વિવેંસ્કી (D) લેઝર્સફિલ્ડ
- (૮) “ગ્રાહક સુરક્ષા ધારો ૧૯૮૬” ક્યારથી અમલમાં આવ્યો ?
- (A) ૧૯૮૭ (B) ૧૯૮૮
- (C) ૧૯૮૯ (D) ૧૯૯૦
- (૯) છૂટાછેડા એ કુટુંબ સંઘર્ષની _____ પ્રક્રિયાનું પરિણામ છે.
- (A) ટૂંકી (B) મધ્યમ
- (C) લાંબી (D) ઝડપી
- (૧૦) _____ સામાજિક આંતરક્રિયાનું સ્વરૂપ છે.
- (A) શરતો (B) કર્તા
- (C) સાધનો (D) સહકાર
- (૧૧) વસ્તી ગણતરી _____ દ્વારા થાય છે.
- (A) નિદર્શન (B) સર્વેક્ષણ
- (C) નિરીક્ષણ (D) સંશોધન
- (૧૨) કોના મતે સમાજશાસ્ત્ર એક વ્યવસાય છે ?
- (A) કિંગ્સલે ડેવિસ (B) ટોમ બોટોમોર
- (C) હેરી જહોન્સન (D) રોબર્ટ બસ્ટર્ડ
- (૧૩) માનવજીવનના કલ્યાણ માટે થતું સંશોધન કયું ?
- (A) વ્યવહારલક્ષી સંશોધન (B) ઐતિહાસિક સંશોધન
- (C) સામાજિક સંશોધન (D) પ્રયોગાત્મક સંશોધન

(૧૪) સામાજિક પુનર્નિર્માણનો વિચાર કોણે રજૂ કર્યો ?

- (A) કાર્લ માર્ક્સ (B) રોબર્ટ મર્ટન
(C) ઓગસ્ટ કોમ્પ્ટે (D) મેક્સ વેબર

(૧૫) કયું સમાજશાસ્ત્ર સમુદાયના કલ્યાણને પ્રોત્સાહન આપે છે ?

- (A) ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર (B) નગર સમાજશાસ્ત્ર
(C) ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર (D) વ્યવહારીક સમાજશાસ્ત્ર

(૧૬) જવાહરલાલ નહેરુએ કેવા સમાજની હિમાયત કરી ?

- (A) સામ્યવાદી (B) સમાજવાદી
(C) મૂડીવાદી (D) કોઈ નહીં

(૧૭) વિકાસ યોજનાના ભાગરૂપે સરકાર દ્વારા થતા ફરજિયાત સ્થળાંતરને _____ વિસ્થાપન કહેવાય.

- (A) ફરજિયાત (B) સરકારી
(C) સહકારી (D) વિકાસ પ્રેરિત

(૧૮) વિકાસ અંગેની પ્રક્રિયામાં હિત ધરાવતા લોકોનું સામેલ થવું એ _____ વિકાસ છે.

- (A) અસહભાગી (B) અર્ધ સહભાગી
(C) સહભાગી (D) ઉપરોક્ત બધા

(૧૯) સંશોધન અહેવાલ લેખન એ સંશોધન પ્રક્રિયાનું _____ પગથિયું છે.

- (A) પ્રથમ (B) દ્વિતીય
(C) મધ્યમ (D) અંતિમ

(૨૦) વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્ર એ સ્ત્રીઓના _____ માટે મહત્વનું છે.

- (A) સશક્તિકરણ (B) કલ્યાણ
(C) વિકાસ (D) ઉપરના બધા જ

- ૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ લખો : ૧૦
- (૧) વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- (૨) સામાજિક નીતિ નિર્ધારણ અને વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્રનો સંબંધ સમજાવો.
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ લખો : ૧૦
- (૧) વિકાસ અને વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્રનો સંબંધ સમજાવો.
- (૨) ભાગીદારીપૂર્વકના વિકાસનાં સિદ્ધાંતો સમજાવો.
- ૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) ૮
- (૧) સામાજિક સમસ્યાઓનું નિવારણ અને વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્ર.
- (૨) વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્ર અને સામાજિક પરિવર્તન.
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) ૮
- (૧) સમજાવટની પદ્ધતિઓ
- (૨) સર્વેક્ષણનું મહત્ત્વ.
- ૫ ટૂંકા ઉત્તર લખો : (કોઈપણ બે) ૧૪
- (૧) મુલાકાત પદ્ધતિ
- (૨) સામુદાયિક વિકાસ એટલે શું ?
- (૩) ભારતમાં વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્રની ઉપયોગિતા.
- (૪) અહેવાલ લેખન.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Write Answer of all questions.
(2) Figures to the right indicate marks.
(3) Write answer of M.C.Q. in main answer book.

1 Choose correct option of M.C.Q. **20**

- (1) Who stated that social survey is a cooperative effort ?
(A) Harision (B) Prof. Gopal
(C) Mozar (D) Openhem
- (2) From which year did community development scheme started in India ?
(A) 1947 (B) 1950
(C) 1952 (D) 1955
- (3) Aim of People Welfare is speciality of _____.
(A) General Sociology (B) Industrial Sociology
(C) Social Psychology (D) Applied Sociology
- (4) Who is the author of Applied Sociology ?
(A) Freeman Howard (B) P.H. Fairchild
(C) Harry Jhonson (D) Kingsley Devis
- (5) Which is the principal of participation ?
(A) Information of Interest
(B) Collection of Interest
(C) Expression of Interest
(D) Implementation and organization of Interest.

- (6) _____ is a characteristic of social survey.
- (A) Certain geographical area
 - (B) Intellectuality
 - (C) Theory
 - (D) Cooperation
- (7) Who gave the theory of Participant Development ?
- (A) Sevel (B) Freyer
 - (C) Wilenskee (D) Lezarsfield
- (8) From where did the "Consumer Forum Act 1986" came into existence ?
- (A) 1987 (B) 1988
 - (C) 1989 (D) 1990
- (9) Divorce is a result of _____ process of family dispute.
- (A) Short (B) Moderate
 - (C) Long (D) Fast
- (10) _____ is the form of Social Interaction.
- (A) Conditions (B) Actor
 - (C) Tools (D) Cooperation
- (11) The census is done by _____.
- (A) Sampling (B) Survey
 - (C) Observation (D) Research
- (12) According to whom Sociology is a Profession ?
- (A) Kingsley Devis (B) Tom Bottomor
 - (C) Harry Jhonson (D) Robert Bursted
- (13) Which research is based on welfare of Human Life ?
- (A) Applied Research (B) Historical Research
 - (C) Social Research (D) Experimental Research

- (14) Who expressed the view of Social Reconstruction ?
- (A) Karl Marx (B) Robert Morton
(C) August Comte (D) Max Weber
- (15) Which Sociology encourages Community Welfare ?
- (A) Rural Sociology
(B) Urban Sociology
(C) Industrial Sociology
(D) Applied Sociology
- (16) Which kind of society was suggested by Jawaharlal Nehru ?
- (A) Communist (B) Socialist
(C) Capitalistic (D) None of these
- (17) Imposed Migration by the Government for Development is known as _____ Migration.
- (A) Compulsory (B) Government
(C) Cooperative (D) Development
- (18) Involvement of interested people in the processes of development is known as _____ Development.
- (A) Non Participant (B) Quasi Participant
(C) Participant (D) Above all
- (19) Research report writing is the _____ step of Research report.
- (A) First (B) Second
(C) Middle (D) Last
- (20) Applied Sociology is important for Women's _____.
- (A) Empowerment (B) Welfare
(C) Development (D) Above all

- 2 Write answers : any one 10**
- (1) Give the definition of Applied Sociology and explain it's importance.
 - (2) Discuss relation between Social Policy and Applied Sociology.
- 3 Write answers : any one 10**
- (1) Discuss relation between Development and Applied Sociology.
 - (2) Explain the Theories of Participatory Development.
- 4 (a) Write short note : (any one) 8**
- (i) Removal of Social Problems and Applied Sociology.
 - (ii) Applied Sociology and Social Change.
- (b) Write short note : (any one) 8**
- (i) Methods of Counselling
 - (ii) Importance of Survey.
- 5 Write answers in short : (any two) 14**
- (1) Interview Method
 - (2) What is Community Development ?
 - (3) Uses of Applied Sociology in India
 - (4) Report Writing.